

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa".
Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

Zaradi velikonočnih praznikov izide prihodnji list v sredo.

V Ljubljani 5. aprila.

In zopet so prišli veseli velikonočni prazniki. Cerkev praznuje danes zmago krščanske ideje, vstajenje izveličarjevo. Med narodom se delé darovi ljubezni, pirhi, staro in mlado se veseli nastopajočega lepšega časa.

Žalibog naš slovenski narod tudi letos še ne more ob tem prazniku slaviti svoje narodne zmage, ne more sprejemati pirhov narodne svobode, za katero se borimo tolikanj let.

A danes nij čas niti nas je volja žalovati zaradi tega neugodnega stanja. Vedoči, da je naša politična borba teška, da je svoboda počasna rastlina, ki treba mnogo trudov in mnogo potrpljenja, nismo se niti še nadejati mogli praznovati svojo popolno zmago uže v teh praznikih.

Ako primerjamo stanje našega naroda, kakor je bilo pred tridesetimi leti in kakor je danes, moremo celo z veseljem videti, da tudi naš slovenski narod je od mrtvih ostal in da se njegov glas po narodni in politični svobodi krepko in možato razlega po širnem svetu, in to nas mora vse izpodbujati, da neomagano in neprestrašeno vztrajamo v sveti borbi za domovinsko reč, in potem smo sigurni, da pride dan, ko bomo mi, ali bodo naši nasledniki praznovali veseli velikonočni praznik slavnega vstajenja slovenstva!

Prva сезона porot

v Ljubljani in po družih večjih slovenskih mestih je končana, in — recimo takoj tu — končana v občno zadovoljnost vseh, kateri so ta mladi naš pravni inštitut z veseljem pozdravili. Porotniki sicer niso našli v tej prvi perijodi veliko tvarine za svoje delovanje, a vendar zadosti, da se more iz njega presoditi značaj porot v okrožji ljubljanskega sodišča in kolikor imamo poročil, tudi drugod po naši domovini. V štirih pravadah so pokazali naši slovenski možje, da so popolnem kos novemu nalogu, katerega jim naklada moderna država, s tem, da jih kliče k sodelovanju pri razsodbi, o krivdi nesrečnikov, toženih, da so zapustili pot poštenosti. Dva ubijalca in enega tatu spoznali so ljubljanski porotniki krive; dva druga — očeta in sina — obtožena hudodelstva požiganja oprostili so od zatožbe. Sodniki sami so pritrtili, da bi v teh slučajih ne bili mogli boljše soditi, nego so sodili porotniki. Akoravno je bilo v vseh teh pravadah, izvzemši obstoječega ubijalca Zemljaka, dejanje obtoženčeveo kljub natančnemu preiskavanju ostalo precej nejasno, vendar so porotniki

vselej precizno z več, nego zadostno večino glasov, o tatvini celo enoglasno, izrekli svoje prepričanje.

Resnost, s katero so spoznali svoje novo stališče, interes, katerega so kazali pri vseh teh pravadah za svoj sodnijski poklic, voljnost, s katero so z malo izjemami prevzeli težavni posel, točnost in jasnost njihovih odgovorov, vse to nam je porok, da stoji ta inštitut pri nas na trdnih tleh. Z bistroumnimi vprašanji, ki so jih porotniki na odgovor stavili obtožencem, svedokom in zvedencem skušali so si sami razjasniti dejanje, o katerem so sodili, in so s tem pokazali, da so si popolnem v svesti odgovornosti pred lastno vestjo in pred javnim mnenjem.

Mnogo nasprotnikov porot trdi, da nepravnik ne more tako intenzivno slediti predloženim dokazom za in zoper obtoženca, nego pravnik, da ne more tako jasno presoditi izpovedeb svedokov in iz njih najti, kar je važno, ter to ločiti od nevažnega, da se mu vsled te nezmožnosti okolnosti dejanja zamotajo, tako, da naposled nema nobenega prepričanja, da celo pravijo, da se mu duh utruje in da končno več ne pazi na to, kar se pred njim godi. Iz tega sklepajo, da nejurist nij zmožen najti pravega. Nasprotno pa mi danes moremo konstatirati, da je praksa pokazala, da taka zaničevanja porot izvirajoča iz samoljubja nekaterih najemnikov pameti, niso nikakor opravičena, da so, kakor omenjeno, naši porotniki dolgo trajajoče obravnavanje do konca z jasnim, neutrudjenim duhom sledili.

Naše sklepanje iz rečenega je, da zakon o suspenziji porot še dolgo, dolgo ne bode postal kri in življenje, ako bomo imeli povsod po Avstriji zaznamovati tak rezultat porotnih obravnavanj, kakor mi danes, — tudi ne, ko bi slučajno kedaj utegnili zasesti re a k c i j o n a r n i elementi zakonodajne klopi, ker ljudstvo je uže in bode kmalu še boljše prišlo do spoznanja, da ono samo je gospodar svoje osode, ter bode energično protestiralo zoper kako poskušano ugrabljenje naravnih njegovih pravic. To povdarjati se ne more nikdar dostikrat, ker nekateri še vedno mislijo, da narodi sami niso zmožni določiti svoje osode v nikakih razmerah življenja in da je današnja doba, ki meri na osvobodjenje duhov, le prelazna doba, ki bode nehála prej ali pozneje z vsim, kar je stvarila. Vsled tega smatrajo tudi inštitut, o katerem danes govorimo, le kot poskušaj, ki bode skazal svojo lastno nemogočnost in nezmožnost svojih organov. Motijo se, ker mnogo nasprotnikov porot se je uže spreobrnilo v njihove prijatelje potem, ko so iz izkustva spoznali, da naravna zdrava pamet tudi in mnogokrat laglje najde resnico v pravadah, nego možje,

katerih vsakdanji poklic je, da sodijo, in se tedaj lahko prej naveličajo in neobčutljivi postanejo proti obtožencem, nego porotniki, kateri so v vsaki sezoni, da pri vsakem obravnavanju posebe drugi, novi, neutrudeni možje.

Leta 1851 se porote niso zato odpravile, ker so bile nemara njih razsodbe pravu nasprotno, ampak zato, ker se je hotelo vse zatreti, kar je ustvaril svobodnostni duh 1848 leta. Sedaj se tacega prevrata nij tako hitro bati, ker narodi, ki so bili tedaj še preslabi, da bi bili obranili, kar so stvarili, postali so med tem časom zavedni in krepki. Tudi naš narod je v zavesti o važnosti javnih zadev od tedaj neizrečeno velik korak naprej stopil, in naši porotniki bodo vedeli ceniti važnost te naprave, ter zavest o njej vcepiti mu v srce. Oni jo imajo v rokah da jo obranijo čisto, neoskrunjeno, kar bodo po dosedanji skušnji brezdvomno storili. Sodniki po poklicu pa imajo dolžnost, da vodijo porotna obravnavanja strogo po zakonu brez uplivanja na prepričanja porotnikov, — brez navedenja razsodb najvišjega sodišča v enacih in podobnih slučajih, kar je pri poslednjem obravnavanju storil deželne sodnije predsednik, kar moramo tu očitno grajati. Le po postavnem sodelovanju obeh faktorjev porot: porotnikov in sodnikov se bode inštitut okreplil in zaželeni sad obrodil.

Govor poslanca Nabergoja za ponizanje cene soli

v državnem zboru 29. marca.

(Ko sta govorila poslanca Mendelsburg in Bärnfeind, naj bi bila sol cenejša in naj bi se zopet prodajala tudi živinska sol, vstane tudi slovenski poslanec Nabergoj in govori:)

Ker so čestiti gospodje predgovorniki o tej zadevi dobro govorili, dovoljujem si, le še nekaj kratkega pristaviti, ker je ravno sol jako važna stvar v celem gospodarstvu.

Avstrija ima solno ozemlje 420 kvadratnih milj. Ona je na soli naj bogatejša dežela, pa vendar je za avstrijske podložne sol naj dražja. Stroški za sol zadevajo tedaj hudo ubogo prebivalstvo, posebno v kamenitih in nerodovitnih okrajih na Krasu. Znani so mi celo slučajji, da so ubožne družine po cele tedne morale jedi neslane jesti, med tem ko se je na istranskih obalah večkrat po več tisoč centov uže narejene erarne morske soli v morje zmetalo. (Klici: Čujte!)

Tudi živini je sol za življenje tako rekoč potrebna. Ona pospešuje redenje in prebavljenje, pomnoži kri, in torej tudi meso in mast.

Odkar se je l. 1868 živinska sol odpravila, so se živinske kuge pomnožile in se je meso podražilo. Iz teh razlogov se je več deželnih zborov obrnilo na slavno vlado, naj ceno soli zniža, in naj posebno zopet dovoli napravljajanje in prodajanje živinske soli. Tudi se je stavilo v tej zádevi v državnem zboru uže več resolucij. Ko bi se cene znižale, bi se gotovo soli toliko več porabilo, da bi se dohodki le malo ali celo nič ne znižali. Dovoljujem si slavno vlado prositi, naj ceno soli kar prej moči izdatno zniža.

Ob enem si dovoljujem slavno vlado opozoriti, naj solni monopol čisto odpravi. Ako reforma direktnih davkov po nazoru vlade postane zakon, ki bi, ako bi se odpravil pridobitni davek, ki bi se pobiral od solne obrtnije in hišni davek, ki se pobiral od hiš, kjer se sol pripravlja, dalje pridobitni davek, ki se ima vpeljati, ko bi uže sol ne dajala večjih dohodkov, dovoljno zadostenje dal financam, med tem, ko brez tega sedanji veliki stroški za režijo in nadčuvanje kontrebande velik del monopolnih dohodkov požró.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. aprila.

Med Čehi je zopet živješe zavrela domača razmirica med svobodomiselnimi in konservativnimi narodnjaki, ali med „mlado“ in „staro“ Čehi. Javni shod v sokolišči zadnje nedelje, kakor tudi neko Gregrovo pismo do volilcev, v katerem se za kandidata proti klerikalnemu grofu Kinskemu oglašá — vzbudila sta vso jezo „Pokrokovu“ in „Politike“. Nasproti pa „Narodni listy“ dokazujejo, kako bode češki narod izgubil na časti in slavi, ako se dá klerikalnem in pravni stranki za nos voditi, in ako s pasivno politiko (neudeležitve deželnega zbora) vedno le molči.

Zdaj se priprave delajo za *delegacije* v kateri bode glavna točka terjatev vojnega ministra. Magjari, kateri so v denarnih stiskah bi radi le prav malo za vojske privolili. Tudi naša Cizlajtarija je preobležena. Ali okolo in okolo sebe, na Nemškem, Francoskem, Italijanskem vidimo, kako parlament velikanske svote za orožje in vojske dovoljujejo, zato tudi Avstrija ne sme biti brez trdno pripravljene brambe.

„Pester Lloyd“ pravi, da je to nepostavno, ko bi finančni odsek delegacij na Dunaji zboroval. Kakor „N. Fr. Pr.“ pripoveduje, tega tudi skupna vlada nij dovolila.

Vnanje države.

Skrajna levica *francoske* zbornice, „republikanska unija“, je izdala manifest, v katerem zaznamenuje razpuščenje zbornice kot edino sredstvo za odstranjenje krize. — V rojalističnem taboru je, odkar se je zbornično zasedanje odložilo, zares vse živo. Posredovalci zopet popotujejo, pa so med soboj razklani.

Komunard Rochefort, ki je bil deportiran in domovine, je iz vjetništá ušel z še dvema drugima, kljub temu, da je otok, kjer je bil zavarovan, ves poln vojakov. Sovražniki Rochefortovi so se skeptično smijali, ko so to zvedeli. Ta evazija je Rocheforta storila le še boljše popularnega. Svet se uže naprej veseli, da bode bral ostre sarkazme proti onim, ki so z vso silo dosegli transferiranje Rocheforta na Novo Kaledonijo. Victor Hugo in Adam, oskrbnik Rochefortovih otrok, in več drugih imenitnih oseb je poslalo čestitalne adrese.

Najnovejši *španjski* listi imajo uže Serranove telegrame o prvih dveh dnéh

bitve pri Sombrerostru, in delajo pri njih pojasnovalne opazke. Borili so se topničarji, in le tu pa tam se je peščica pešcev vmes rnila. Karlisti so se zelo trdovratno bili, pa veliko ljudi izgubili. Kolona generala Primo de Rivera je vjela dve njihovi kompaniji. Monte Abanto, glavno zavetje Karlistov, je petsto metrov visoka gora, zelo strma in vsa obsejana s preseškami in prekopi. Pa mogoče je ipak, da se pride do nje; potem je Karlistovska posadka izgubljena. Serrano ima zdaj dva in osemdeset topov. — Okolo trideset karlistovskih uskokov, častnikov in vojakov, navajá izgube Karlistov 27. marca na 1300 mož. Misli pa se, da so še večje. Republikancem se je s pomočjo nekega Karlista posrečilo, v Bilbao spraviti 130 volov, pa 8 molznih krav.

Dopisi.

Iz radovijskega okraja na Gorenjskem 2. aprila. [Izv. dopis.] Lepa, krasna narava se je oživela, kmetje orjejo plodonosne njive, vrtnarji požlahtnujejo in obrezujejo sadna drevesa, gospodinje sejejo kuhinjska zelišča, uže prišli ptički nas razveseljujejo s svojimi milodonečimi glasí.

Ko bi bilo na Gorenjskem na političnem polji tako živahno, kako veselje bi bilo za nas in za one, ki se v političnih idejah z nami strinjajo, a temu nij tako in brž ko ne, še tako hitro ne bo, razen, če se domači klerikalci ne spreobrnejo.

Na nekej gorenjski postaji Rudolfove železnice služi uradnik, kateremu bi se lahko očitalo, ali da ne ume slovenski, ali da ima o geografiji čisto malo ali celo nič pojma. Bodisi eno ali drugo; grajanja je vredno za dotično ravnateljstvo. Razvidi se to iz sledečega prigodljaja. — Zamrla je neka ženska na Gorenjskem in sin umrle matere gre s slovenskim listom na postajo v Podnart proseč, da bi se telegrafiralo v Celovec. Dotični uradnik osupnen gleda list nekoliko časa in končno reče, da ne more telegrafirati iz edinega uzroka, ker ne vé, kje je Celovec. Ugibovali so nekoliko časa, dokler nij enemu drugemu v glavo palo, da je Celovec neko mesto Klagenfurt in baš sedaj je šlo. Telegrafično pozvani je pa vse eno prekasno prišel.

Iz Maribora 5. aprila. [Izv. dop.] Odkar je nastalo pomenjkanje bogoslovskih kandidatov, začeli so vladike pojedinih vladikovin varčneje s prijemanjem istih ravnati. Pred nekaterimi letmi n. pr. v Mariboru nij bilo dovoljno za sprejem v seminišče, ako je prošnik imel maturno skušnjo samo prvega reda, nego zahtevala se je „odlika“. No blaženi časi mračnjaštva so, bodi hvala Perunu, minoli in sedaj je dosta, ako se je osmi razred sè slabim prvim redom absolviral ter o maturni skušnji nij niti govora. Primerov vemo dovolj — na koše —! Ali baš ta popustljivost, katero bi morala posvetna vlada čem nujnejše zabraniti, zavede mnoge talentirane mladeniče, da gimnazija popolnem dovršiti niti ne pokušajo in ako uže pokušajo tedaj gotovo sè slabim vspehom, misleči, kaj mi koristi skušnja-godnjavka, v seminišče moram itak vstopiti — ali radi volje roditeljev ali zarad pomanjkanja sredstev. — Vsem tako mislečim in zanašajočim se na milost in nemilost seminiščnih zidin svetoval bi naj vsak, ako i nameni poduhovnití se, naj zadnji čas, kar še ga je do konca šolskega leta, dobro uporabi! Noben den namreč ne ve, da li mu bode mogoče četiri leta vsa neotesanstva in vse surovosti

podnesti, s katerimi so bogoslovci mnogokrat pitani, n. pr. „sitzt da wie ein mehl sack“, — „schaun's dass euer strohschädel nicht verbrennt“ i. t. d., i. t. d. Naj nikdo ne misli, da se v seminišči z odraslimi kakor s godnimi ljudmi ravna! V seminišči je glavnim vodilom izrek: „sic volo, sic jubeo, stat pro ratione voluntas“. Nij li kateremu volja sevsem pokoravati se strogim izrekom Luterovim, tedaj mu nepreostane druga nego izstopiti pa — s truhom za kruhom. — A brez skušnje godnjavke bogme nij mogče skoro nikamor. V seminišči pak nastanejo jalova leta, o katerih bodem pri drugi priliki natenčnejšo besedo spregovoril! — Dakle bratje! naprej dokler še je čas! „D o m kliče nas, svoboda in resnica, naprej! in zmaga venča sveto vojno!“ — Dva bogoslovca sta uže zopet na pobegu, kako hitro izstopita, bodem vam poročil. —

Iz Materije v Istri 31. marca. [Izv. dop.] Ne zdi se mi nepotrebno nekoliko razjasniti o zadevah zavarovalne banke „L' Unione“; oziraje se na poročilo z Notranjskega v št. 73 vašega cenjenega lista.

Blizu 5 mesecev je, kar so prišli agenti nekega italijanskega zavarovalnega društva „L' Unione“ v Materijo in tukaj zeló agitovali. S pričetka jim nij nič kaj se ponesla njih agitacija, ker ljudstvo je uže večkrat od potovajočih takovih agentov bilo opeharjeno in torej se mrzle vode balo kakor dete, katerega je enkrat krop oparil. Komaj na prigovarjanje g. K. je ljudstvo zajelo potrebne poguma, da je tem agentom zaupalo svoje drage novce; in šlo je potem ko da bi mazano bilo, ker agenti so istinito jako nizke premije zahtevali, n. pr. poslopje krito z opekami po 1 gl. 60 za 1000 gl. in po 4 gl. za 1000 gl. s slamo krito. Bolje pametni kmetje pa le se nijso dali premotiti sirenskemu glasu teh agentov ter so vedno boljše dvomili nad sladkim prigovarjanjem, ker so hladnokrvno opazovali delovanje teh agentov. To je trajalo do zadnjih dni svečana. Z nenadoma je od c. k. okrajnega glavarstva v Volovskem županiji došla vest, da zavarovalno društvo „L' Unione“ za Avstrijo nij koncesijonirano, da se ima agentom vso agitovanje prepovedati; in ako kljubu temu agitirajo, da se imajo političnim gosposkam izročati za kaznovanje.

Županija v Materiji je pa med tem uže davno opazovala agitovanje tujcev, le proti njim postopati nij mogla, ker agenti so se sklicevali na vladno avtoriziranje in so celo rudeče razglase na vogle prilepili, da je „L' Unione“ avtorizirana s cesarskim dekretom dne 23. aprila 1874! Žandarom pa, kateri so jih po pooblaščenji prašali, so se odrezali, da oni hodijo le kot agenti po svetu, torej ne nosijo avtoriziranje soboj po svetu, marveč, da generalno vodstvo ima v rokah ono avtorizacijo, katero jim je poverenje izdalo.

Vsi ti slučaji in še mnoge družib, katerih tu objaviti nij mogoče, bili so županiji v Materiji vodilo proti tem agentom energično postopati, ker sum je bil opravičen, da marsikaj pri njih nij v redu. Nameravalo se jih je v njihovem stanovanji nenadoma obiskati ter tako vir daljnega neopravičenega delovanja zamašiti. A po naključbi (?) so jo agenti isto jutro, ko se je nameravalo to storiti,

(Dalje v prilogi.)

iz Materije pobrisali v Bolzet in komisija morala se je z dolgim nosom vrniti. Drugo jutro pa je pred županijo bil z debelimi črkami pisani razglas [pribit, naj si sleherni varuje poškodovanja po agentih zavarovalne banke „L' Unione“, ker to društvo nema koncesije za Avstrijo in da tem agentom je prepovedano novih zavarovalnih pogodb sklepati. Na to se je, ko da bi trenil, razlegal glas, da oni agenti so sleparji, da so toliko ljudi za krvave groše sleparili in bog vedi še kaj. Ko mravljinici so vreli ljudje k upnji s zavarovalnimi pogodbami v žepu in prosili, naj bi se jim pomagalo, da novce nazaj dobé, ter so pogodbe županu izročili.

Na četrti dan potem je pa prišel k županu oni agent, kateri je naletel (!), osemnajstletni mladenič, kateri je morda izmed vsemi njegovimi tovariši najbolj nedolžen je začel župana ozmirjavati, kako da se je podstopil od zavarovancev pogodbe pobirati ter je v sveti jezi na župana prav golobrado zarezal. Revež se je županu skoro smilil, a a ko nij bil v stanu potnice pokazati ali sploh se legitimirati, nego samo s poverjenjem njegove „Direzione generale di Udine, Belluno ed Illirico“, položil mu je župan roko na ramo ter mu djal: jaz vas ne aretiram, ampak kot omikano osobo in ker ste italijanski državljani vam dovolim v vašem stanovanju bivati, dokler c. kr. okrajna gosposka o vas odloči; stanovanja pak ne smete zapustiti, ker v 48 urah boste vedeli pri čem ste. — Prijatelju golobradcu pak je to bilo „consilium abeundi“ und man sah ihn nimmer wieder! — Zdaj je pred županijo drugi razglas pribit, iz katerega je razvidno, da c. kr. deželna vlada ne more pomagati onim, kateri so svoje novce v Italijo poslali; in ako pogoré in ne mogó zadobiti odškodovanja, da bodo morali se pri italijanskih sodnijah pravdati, ker jih c. kr. uradi ne mogó braniti, dokler „L' Unione“ ne zadobi koncesije v Avstriji, kar toliko pomeni, ko: dokler „L' Unione“ ne položi v Avstriji primerno kavcijo za spolnovanje zavarovalnih pogodb. Sicer je pa agentom tega društva prepovedano novih zavarovanj sklepati pod zamudo kazni od 5 do 200 gld. ali primerne zapora. — Evo vam, zakaj nij več videti agentov društva „L' Unione“ in kako je opravičen sum proti zavarov. italijanski; a boljše jasna menim pa, da vam je gotovo ta stvar. Nejasna pa utegne biti marsikomun vest (ne vem ako je resnična?) da je vlada celo tudi vojno brodovje pri tem društvu zavarovala. Verovati je lahko temu glasu, ker vlada bi si vedela slučajno zadostenje zadobiti, ako nastane kak prepir iz njenih pogodb. Ubogi kmet pa bi moral v Rim romati! . . . Krasno mesto to — a po denarje si ne bi upal tje iti! —č.

Sé Štajerskega 2. aprila [Izvirni dop.] („Klerikalci in šola“) Govorili smo uže o sovražnikih obstoječih šolskih postav, ki je zato ne odobrujo, ker bi radi šolstvo popolnem centralizirano imeli. — Govoriti nam je še o onih nasprotnikih, ki one postav, kot veri in krščanstvu pogubne razkričujo. Povod k temu nam daje „Sl. Gosp.“ ki je gori navedeno trdil. Taka izjava dovolj kaže kakošen duh veje med to črno gardo. Tacim postavam, ki so popolnem pravične, ki dajo državi duhovništvu i tudi ljudstvu pravico govoriti o šolstvu, takim postavam ti ljudje očitujo, da so cerkvi in

krščanstvu pogubne! — Ti ljudje bi le radi sami gospodovali v šoli in na to delali, da bi kmet le dobro krščanski nauk znal, ker po njih mislih mu bode drugo vse „privrženo“. Oni mislijo, da bode le takrat svet srečen, ko bodo oni imeli odgojevati mladino, oziroma ko bodo zato skrkel, da ljudstvo ostane nevedno. Pa — ozrimo se le malo v zgodovino in videli bomo, da far je bil vselej le splošni omiki na kvar. V stari dobi vzemimo le egiptovske farje za izgled. Ti so bili sami za-sé; niti drugim ljudem nijso dovolili, da bi se bili kaj učili. In če so sami kaj pisali, so imeli zato tako pisavo da so jo le sami znali, baš zato, da bi drugi ne mogli tega čitati. Poglejmo si katoliške farje (fiat applicatio). Ko je Karol veliki bil cesar i jako vnet za splošni napredek, so oni res podučevali ljudstvo v posameznih farah, ker jim je on to nekako zaukazal. A ko je on umrl, je, popred s silo uzdržano šolstvo popolnem propalo, ker njegov naslednik Ludovik pobožni nij imel nobene eneržije, in se ga torej farji bali nijso, kar je bilo uzrok, da so se šole opustile.

Oglejmo si preskočivši srednji vek naj-novejši čas. Klerikalci v svojej sveti jezi kriče, da tisti, ki so za šolske postav ali vedoma hočejo vpeljati nevero, ali pa bi njih prizadevanje, če bi bilo plodunosno, do tega peljalo. Da je ta izjava pretirana, se vidi na prvi pogled. Taka trditev bile tedaj imela pomen, če bi se bil po novih šolskih postavah krščanski nauk iz šol popolnem odstranil. To se pa z novo postavo nij nikakor zgodilo, temveč ona le hoče, da šola ne bode več farški zavod, in da bi le cerkvenim namenom služila. Ona le hoče, da je svetna izobraženost, in času primerna odgoja za praktično življenje popolnem svobodna, dočim je cerkvi prepuščeno za moralčno in krščansko življenje mladine skrbeti. Vidi se tem ljudem, da bi radi človeškega duha še v verigah imeli, a to se nikakor ne da več doseči. Pa če bi le ljudje malo v svojo zgodovino pogledali. Pred letom 1848 so imeli šole v svojej oblasti. A iz teh šol je izrastla generacija, ki je napravila revolucijo. Po letu 1848 so oni tožili, da je pogubljiva revolucija za to nastala, ker oni nijso imeli popolnem šol v rokah. Na te tožbe se je rodil konkordat, in oni so obljubili, da bodo boljši rod odgojili. Pa rod, čegar misli so denes merodajne, je bil 1848. leta še v otročjih letih in se je torej šolal za časa reakcije in konkordata. A kakošen upliv so imele te šole na to generacijo?

Najboljši odgovor na to pitanje je, da farji zdaj ravno najbolj tožijo, da vera peša in morala pri mladini. Oni tedaj sami sebe po nosu bijo. Tožijo, da je rod, ki so ga sami odgojili, ireligiozen, pa še zahtevajo, da bi dalje gospodarili, da bi baš zopet religiozitetu upeljali.

Seveda „namen posvečuje sredstvo“.

Oni bi pač vedno radi nad ljudstvom gospodarili, in potem svoje verne ovčice uporabljali za svoje namene. Zato pa pišo po časopisih, da vera peša. Pišo pa take stvari, da uže kmet sprevidi, da je neumno, in pravi, kako pač morejo kaj takega pisati. „Vera peša“ to čitamo po njih organih na vsakej strani. Pa saj bi ne bilo čuda če bi, ker tisti, ki so poklicani **Kriščevo vero** (pa ne svoje izmišljije)

oznanovati, raji na prižnicah politizirajo in agitirajo zoper gospodarske liberalne časopise, češ, „če „Tednik“ čitaš, te bode hudič vzela“, šola jim je pa deveta briga in rajši Bakha časte nego bi šli mladež podučevati. In če pa se jim zljubi, da pridejo v šolo, še tist kratek čas deso z dogmami mučijo mesto, da bi jo v resnici krščansko odgojevali.

Prepričani smo, da ta upor ne bode dolgo več trajal, ker škarije, s katerimi bodo tem ljudem dostojno peruti postrigli, so uže narejene in bodo tudi nže kmalu oglašene. In tega je tudi živo potreba. Saj zdaj tako nemajo družega opraviti nego po svojih organih nevednej množici legati in jo na vse nove naredbe hujskati.

Pri tem narastaju raznih potrebčin in davkov ne bo več kmetu pomagalo „Bode uže bog dal“, temuč si bode trudil svoje dohodke na umni način povišati. In to bode dosegel le po poduku v šoli, zoper katero imajo zdaj farji toliko psovk, katere važnost pa bode kmet v kratkem spoznal, če je uže nij, in se bode farškej agitaciji le — smijal. Jean.

Domače stvari.

— („Trdnjava“), politično društvo za koroške Slovence, imelo bo 15. aprila t. l. ob treh popoldne v gostilnici k „Sandwirt-u“ svoj letni občni zbor. Obravnavale se bodo silno važne stvari, računsko poročilo, nova volitev odbora, politično stanje, itd., za to naj se vsi udje za gotovo in o pravem času snidejo k zborovanju. Odbor.

— (Štipendija) Steinbergerjeva 200 gld. je v „Wiener Ztg.“ razpisana. To študentsko dohodko univerni študentje s Kranjskega. Ker se baje navadno nobeden ne oglasi, (najbrž ne vedo) zato stvar tu oglašamo, da ne bo kak Švab potegoval denarja, ki mu ne gre.

— (Pismo na óni svet), ne vemo ali v nebesa ali kam drugam, pošilja učena c. kr. sodnija v Kranji, ko v „inteligencblatu“ v „Laib. Ztg.“ nekemu, a uže umrlemu na znanje daje, da mu je dr. Mencingerja za kuratorja postavilo: Vom k. k. Bezirksgerichte Krainburg wird dem im Inquisitions-hause in Laibach verstorbenen Johann Krempester von St. Martin bei Zirklach bekannt gegeben. etc.

— (Umrlo je v Ljubljani) meseca aprila 122 osob, od teh 65 možkega, 57 ženskega spola.

— (Nova slov. knjižica.) Pred nekoliko dnevi je prišla v slovenskem jeziku na svitlo stenska tabla pod naslovom: „Nove avstrijske meterske mere in uteži (vage), vsled uradnih podatkov po izvornih obrazcih (modelih) c. kr. prvomerske komisije na Dunaji, izdelal in zrisal Ernest Matthéy-Quenet.“ To za naše slovenske ljudske šole jako potrebno karto je poslovenil Ivan Tomšič, učitelj na ces. kr. vladnici, izdal in založil jo je Ernest Matthéy v Gradci. Ker so na tej karti vse nove meterske mere in uteži narisane tako, kakoršne so same na sebi v resnici, priporočamo to delo, gledé na to, da od 1. januarja 1876. l. prenehajo vse naše dosedanje mere in vage, ter se mesto njih smejo rabiti edino le meterske mere, vsem našim ljudskim učiteljem, pa tudi krčmarjem na kmetih, da si jo obesijo na

steno ter prostega podučujejo o novej meri. Dobiva se pri bukvarji Gerberji po 70 kr. iztis.

Razne vesti.

* (Mračnjaško). V neki dunajski list se piše, da po nekaterih moravskih ljudskih šolah kateheti razdeljujejo neko „spovedno zrcalo“. Knjižica, ki jo je spisal neki reguliran korar, posebno obširno pojasnuje šesto božjo zapoved, češ, da bode šolska mladina francoske kankanske podobe bolje razumela.

* (Glediški plakat.) Direktor nekega španjskega provincijalnega gledišča je naznanil Goldonijevo igro „Univerzalni dedič“ tako-le: „Nebeški cesarici, materi božje besede, materi cele Španije, naši tolažbi in zvesti čuvajki! V njeno korist in v povišanje njenega čiščenja bodo igralci tega mesta igrali prav veselo komedijo „Univerzalni dedič“. Slavni Romano bode Fandanga plesal in hiša bode slovesno razsvitljena.“

Vnanji naročniki dobodo denes priložen cenik lekarne Piccoli „kangelju“ v Ljubljani.

Največja zaloga skoraj vseh obstoječih šivalnih mašin,

kakoršnih do sedaj še nij bilo tu in sicer: originalne Howe, Singer, Grover in Backer z in brez robnega šiva, Wheeler in Wilson domačega in tujega dela, od katerih so posebno znane Baer in Rempl, Wilson, Bollmann, Cylinder-Elastic, Germania, Lincoln, Little-Wauzer, Expres, Wilcoos in Gibs i. t. d.

Najboljša mašinska svila (žida) in preja vseh barv, šivanke, olje, aparati, železne in lesene preše za kopiranje i. t. d. po najnižji ceni.

Amerikanske mašine imajo izvirne certifikate, ker brez teh niso prave. — Podučevanje brezplačno in bistveno poročstvo.

Mašine se dobivajo tudi na obročna plačila.

Zunaj sprejema moj popotnik (agent) gosp. M. Grivic naročila, kateri tudi potrebno podučuje.

Franjo Detter,

v Ljubljani, judovska ulica.

(86—1)

Alleinige Niederlage für Oesterreich neuester Erfindungen.

Warnung.

Die durch mich in Handel gebrachte Pasta-Pompadour, welche in kürzester Zeit durch ihre Vortheile die allgemeine Anerkennung gefunden hat, wird seit einiger Zeit von mehreren Firmen gefälscht, es diene daher dem P. Z. gebirten Publikum zur Nachricht, daß die allein echte Original-Pasta-Pompadour nur in der gefertigten Niederlage zu haben ist. Diese Pasta dient zur schnellen Entzerrung aller Gesichtsausdrücke, Misseffekt, Sommerprossen, Rebrüde, überhaupt zur Konturierung, Verschönerung und Verjüngung des Teints. 1 Flacon fl. 1.50.

Alles ist möglich! Wer würde es früher geglaubt haben, daß man auch eine Erkältung machen wird, das Auge zu schonen beim Einsetzen des Teints in die Nase; durch ein einfaches, sehr sanftes Instrument ist es gelungen, daß ein schwarzes Auge sogar in der Dämmerung in die dünne Nadel ohne Anstrengung einsetzbar ist, und selbst diese Maschinen sammt Anweisung bloß 25 kr., kleine Sorte 4 kr.

Brillantine-Pulver, ein neues gelungenes, chemisch zusammengesetztes metallisches Pulver, welches vollkommen den ihm erteilten Namen rechtfertigt. Ein Gegenstand aus edlem oder unedlem Metall, welcher schmucklos, veraltet und unausbringliche Stellen hat, braucht nur leicht mit diesem Pulver überstrichen zu werden und er erhält ein brillantes Aussehen. Dieses Pulver putzt und polirt den Gegenstand mit einer überraschenden Geschwindigkeit. 1 Schachtel sammt Anweisung 2 kr.

Volltun-Komposition. Ein unschätzbares Hausmittel, wodurch jeder Mann mit größter Leichtigkeit ohne alle Mühe die veralteten und bling gewordenen Möbelstücke, z. B. Schränke, Kisten, etc. in glänzendem Zustande erhalten kann. Ein Flacon mit Anweisung, genügend für eine ganze Möbel-Garnitur, Preis 60 kr.

Silber-Vogel, ein ausgezeichnetes Mittel, um alle bling gewordenen Metall-Gegenstände blank und neu zu machen, unentbehrlich für Gold- und Silberarbeiter. 1 Schachtel 5 kr.

Das Verfüberungspulver leistet sehr häufig auszeichnete Dienste, dieses verleiht dauernd jedes Metall in einigen Minuten und ist für überlitterte Gegenstände, welche die Farbe geändert haben, besonders zu empfehlen. Gegenstände aus Packförmigen können in Silber verwandelt werden. 1 Paket 25 kr.

Ein Regulator aller Uhren ist die regulierte Sonnenuhr mit Kompaß, die jedermann bestens zu empfehlen, da man nach dieser genau sicheren Uhr alle mechanischen Uhren richten kann. 1 Stück klein 25 kr., amerikanisch patentirte Sicherheits-Schloß, ein ausgezeichnetes Konstruktionswerk gegen jeden Einbruch. 1 Stück kleine Sorte 30, 40, 50 kr. 1 Stück große Sorte 70, 80 kr. bis 1 fl. 1 Stück große mit 2 Schlüssel 1 fl. 1 Stück für Reisetaschen 25, bis 50 kr.

Angewandte Kachala-Wische, mit Kaustikum vermischt, um das Leder haltbar zu machen. Eine Schachtel (ein Pfund) 30 kr.

Die Fäße vor Käse zu schälen ist jedermann zu empfehlen, da es der Gesundheit zuträglich ist. Bei Anwendung der angewandten Weig'schen Leder-Kyrtur, welche das Leder weich und unerschütterlich macht, so daß nach dem längsten Gebrauch der Schuhe in der Fäße keine Feuchtigkeit zu verspüren ist und dem Zweck im höchsten Maße entsprochen wird. 1 Flacon 60 kr.

Warnung. Da benannte Artikel aus gefälscht werden, so mache ich die Niederlage allein selbst erst zu haben. Preisblätter über alle am Lager befindlichen Gegenstände werden gratis abgeben. Hinsicht mache ich die hochgelehrten Provinzial-Verordnungen für alle meine Kommissions-Abteilung aufmerksam, es ist das einzige Geschäft dieser Art, in dem sowohl der Feinste als auch der größte Auftrag, in jede Branche einschlägt, schnell und billig besorgt wird. Es empfiehlt sich daher zu zahlreichen Aufträgen.

Das erste österreichische Commissions-Geschäft (301—4)

Bazar Friedmann in Wien, Praterstraße Nr. 26.

Einen großen Vortheil gewähren die neuen Maschinenstifte; man erspart das lästige Spigen und in gegen das Brechen der Spitze gesichert. 1 Stück in Holz gelöst 10 kr., 1 Stück in Holz 15 kr., 1 Stück mit Federhalter und Messer 20 kr., 1 Kapsel-Füllung, für drei Monate genügend, 10 kr. 1 Stück Union-Tabirgummi für Blei und Tinte 5 kr.

Hühneraugen-Ringe aus Angora-Wolle, 12 Stück 25 kr. Waschlöscher, um blendend schöne Wäsche zu erhalten. Bei Anwendung dieses Pulvers erspart man Zeit, Arbeit und Geld, der größte Vortheil dabei ist noch, daß die Wäsche mehr gebleicht wird, als bei gewöhnlicher Borrichtung. 1 Pfundpaket 20 kr.

Die Zahnbürste, zu gebrauchen mit Wasser und Seife. Ein Brief, geschrieben mit dieser Bürste, bleibt selbst dem schärsten Auge ein Geheimniß; nur derjenige kann ihn lesen, der die Anweisung dazu hat. 1 Pfundpaket 20 kr.

Reinstes Kopierpulver, garantiert, Mittel zur Entfernung aller Flecken und Verfärbungen, sowie auch von Stahl- und Eisengegenständen. 1 Paket 35 kr.

Englischer Lederlack, wodurch jede Gattung Leder eine Geschmeidigkeit und die schönste Spiegelfläche erhält. Ein Flacon klein 25 kr., groß 45 kr.

Flüssiger Leim. Das Unentbehrliche in jeder Haushaltung, da man sich die verschiedensten in jedem Hause vorkommenden Reparaturen selbst besorgen kann; dieser Leim hält sich jahrelang und ist in kaltem Zustande zu gebrauchen. 1 Flacon groß 20 kr.

Geruchlose wasserichte Vertheilung, zur Verhütung des Durchfallens bei Kindern, Kranken und Wöchnerinnen zu verwenden. 1 St. 20 kr., fl. 1.20, 1.50, 1.70.

R. F. v. Caponin-Fett-Ether entfernt in einigen Sekunden alle wie immer Namen habenden Flecken von jeder Stoffgattung ohne Ausnahme. Dieses neue Produkt übertrifft in seiner Wirkung alle ähnlichen Präparate, da es selbst die harteste Farbe unbeschadet löst und sofort trocken — geruchlos bleibt. Auch ist es zum Putzen der Handschuhe besonders zu empfehlen. 1 Flacon nebst Anweisung 40 kr.

Pariser Universal-Ritz, um nicht nur Glas, Porzellan, Stein, Meerschamm, Holz, etc. schnellstens bearbeitet zu werden, so daß es unentzerrlich wird, sondernum Verschiedenes zu vereinen, z. B. Holz mit Metall, Glas mit Porzellan, etc., so daß es wie ein Körper wird. 1 Paket von diesem in jedem Hause unentbehrlichen Mittel nur 10 kr. Derselbe Ritz im flüssigen Zustande, sehr ausgiebig, 1 Flacon 30 kr.

Elektrische Zahnbürsten, durch welche man ohne Zahnpasta oder sonstige Zubehöre (bloß mit reinem Wasser) die Zähne rein, weiß, geruchlos und gesund erhalten kann. Um großen Umfang zu erzielen, ist der Preis per Stück bloß auf 60 kr. gestellt.

Wasserdichte Klebmasse, welche wegen ihrer Weichheit, Biegsamkeit und ihrem sichern Verschluß den Blättern und dem Siegellack vorzuziehen sind, in feinsten Qualitäten, mit beliebiger Firma, Wappen, Namen oder Monogrammen. 500 Stück fl. 1.30, 1000 Stück fl. 1.60.

Das Beste, um das Haar frisch zu erhalten und lichter oder graues Haar dunkel zu färben, ist Rußöl; alle demselben Präparate sind sehr schlecht. Zu gebrauchen nach dem hochgelehrten W. Z. Pulvis, um anzugeben, daß ich ein Vorkauf von unverfälschtem, frischen doppeltstärktem Rußöl habe. 1 Flacon klein 25 kr., groß 45 kr.

Die neuen Fischfangmaschinen sind per Stück a 20 kr. zu haben. Regulator-Federn zum Richten für jede Pant und zu jedem Papier, so daß man mit der einen Feder die feinsten feilgrasfischen, sowie auch die stärksten Schriftzüge ausführen kann. 12 St. 24 kr.

Unerhöchtes patentirtes Mittel zur Ausrottung aller Mäuse, Ratten, Hamster und Maulwürfe. Der Verkauf ist unter Garantie 1 große Flasche fl. 1.50. 10 kleine Flaschen fl. 1.50. 10 kleine Flaschen fl. 1.50. 10 kleine Flaschen fl. 1.50. 10 kleine Flaschen fl. 1.50.

Einziges Depot in Oesterreich des unverfälschten Aestiva-Deles, welches die Wunderwirkung in sich hat, Kopfkrankheiten zu beseitigen, den Haarboden und die Nerven zu stärken und dadurch das Wachstum der Haare, selbst auf kalten Stellen, in überraschender Schnelligkeit zu befördern, auch entfernt es die vorkommende Kopfschuppenbildung. Als Heilmittel ist es zu gebrauchen bei Querschnitten, Verrenkungen, Gliederreihen, Rheuma, Brandwunden etc. Näheres in der beigelegten Beschreibung. 1 Flacon 1 fl.

Lederpaste mit Kaustik, um das Lederwerk unverwundlich zu machen, besonders zu empfehlen für Pferdegeschirre etc. Eine Flasche 60 kr.

Beste Rasirmesser-Pasta. Durch diese Pasta erspart man, das Rasirmesser schleifen zu lassen. 1 Schachtel 25 kr.

Unentbehrlich für jeden Haushalt sind die neuen Patent-Zahleiser, wodurch man mit größter Leichtigkeit und ohne Mühe alle Schneidwerkzeuge, sowie Scheeren, Messer etc. in einer Minute schleifen kann. Ein Stück bloß 35 kr.

Das beste Wiener Fleckenentfernungsmittel. Wasser kostet per Flasche 10 kr.

Entfernt augenblicklich alle Wäsche oder andere Stoffgattungen jeden frischen Tintenfleck. 1 Flacon kostet 25 kr.

Alles Unsichtbare wird sichtbar! durch die neuen Taschen-Mikroskope, welche 10x, 20x, 30x bis 100mal jeden Gegenstand vergrößern, so daß man selbst die Thiere im reinen Trinkwasser deutlich sehen kann, und sind diese Mikroskope sehr vielfach zu verwenden, z. B. bei Einläufen von Mehl, Frucht, Hülsenfrüchten, Speisereisen, Weizenaren, Anis, etc. Naturforschungen etc. 1 Stück fl. 40, 60, 80, fl. 1.20, 1.50.

Tob allen lästigen Insekten! durch die neu erfundene, Insekten-tödtende Essig, welche die Eigenschaften, das Insekt nicht nur schnell auszurotten, sondern auch vor dem Anfliegen derselben; auszuwenden gegen Wanzen, Schaben, Motten, Flöhe etc. 1 Flacon groß 30 kr.

Zweckmäßige Verforungs-Waschine. Durch diese Maschine kann man jede Flasche schnell und leicht verforen. 1 Stück 50 kr. 1 Stück kleine Sorte für Rabatten fl. 1.20.

Englische Entforungs-Waschine mit Sebelrubel. Mit solcher Maschine kann selbst ein Kind ohne Anstrengung die härtest verforerte Flasche entforen. 1 Stück kostet fl. 1.

Ungewöhnliches und wasserichtiges unverschämtes Stoffe ohne Naht, englisches Dringung; dieser Mantel ist bereit gemacht, das man ihn selbst bei schwachem Wetter auch tragen kann, da er auf der zweiten Seite dem schönsten Lederüberzieher gleich sieht. 1 Stück, 42 Zoll Länge kostet fl. 10.50, je weiter 2 Zoll fl. 1.— mehr. Es wird ersucht, dieses Fabrikat nicht mit inländischen zu verwechseln.

ich darauf aufmerksam, daß nur in r gefertigt.

Umrin v Ljubljani

od 31. marca do 2. aprila.

Jak. Popit, otrok čevlji, udove, star 1 leto in 8 mesecev, na nuditi. — Ant. Mohar, pekovski pomočnik, star 19 let, na nuditi. — Marij. Glavčič, delavka, 80 let, zaradi starosti. — Milan Grasselli, otrok hiš. poseznika, star 15 mesecev, na nuditi. — Jan. Mavec, delavec, star 73 let na marzamu. — Franc Brenčič, kaznenc, star 23 let, na nuditi. — Urš. Dame, osebenjica, stara 50 let, na vnejni pijnc. — Fr. Skrbec, čevlji. soproga, stara 32 let, na nuditi. — Marija Potodnik, pekovka, stara 46 let, na slabosti.

Deželno gledališče v Ljubljani.

Veliki pondeljek (praznik) 6. aprila 1874.

Na korist regisseura in igralca „Dramatičnega društva“ Josipa Trolli:

Privikrat:

Godčeve pesni.

Ljudska igra s pejem v 5 dejanjih, spisal R. Knetsch, poslovniki Josip Noll, napravi od Fr. Gumberta.

Prilodnja slov. predstava bo 12. aprila, na korist kapelnika „Dramatičnega društva“ Jurij Schantel-ma.

V drugi meštri 4 razredni ljudski šoli se bodo 12. aprila in sledeče nedelje tisti rokodelski učenci, ki sedaj ne obiskujejo nobene šole, v novi meri in tehti ob 10. uri dopoldne brezplačno podučevati. Oglasuje se omenjeni dan v ravnateljiski pisarni v licealnem poslopi.

(89—1)

Krajni šolski svēt

za glavno mesto Ljubljana 1. aprila 1874.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov.

Revalescière du Barry v Londonu.

Izvrstna zdravilna hrana Revalescière du Barry odstrani vse bolezni; namreč bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučih, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, navāl krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom kljubovale.

Spričevalo št. 73.621.

Na Dunaji, 1. februarja 1871.

Neskončna hvaležnost do Vas mi daje povod, Vam te vrstice pisati. Bil sem skozi štiri mesece od strašne naduhe trpinčen; nikdo mi nij mogel olajšanja dati, dokler nijsem na svet prijatelja Vaše izvrstne Revalescière vzel, ki me je od tega zlega temeljito ozdravila.

Feliks baron pl. Clarov.

Spričevalo št. 65.715.

Paris, 11. aprila 1866.

Moj gospod! Moja hči, ki je izredno trpela, nij mogla prebavljati niti spati; nespečnost, slabost in nervozna razburjenost jo je prevladovala. Ona se nahaja celo dobro po čokoladi Revalescière, ki jo je popolnem ozdravila, ima dober tek, dobro prebavljivost, pomirjene živce, zdravo spanje in trdno meso ter je zopet dobre volje.

H. de Montlouis.

Spričevalo št. 73.800.

Mohač, 20. decembra 1871.

Tri mesece sem Vašo slavnoznano „Revalescière“ užival in po tem od večletne zlate ozdrave, ter sem to izvrstno sredstvo enemu svojih prijateljev v rabo pripočil. Prosim torej, da blagovolite takoj poslati 2 funtno škatlico za mojega prijatelja pod mojim Vam že znanim napisom po poštne podvzetji.

Z vsem spoštovanjem

Jož. Ulllein stavitelj.

Tebejši kot meso, prihrani Revalescière pri odraščeni in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v puščah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerjarskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštne nakaznicah ali povzetjih.

Štev. 987.

Razglas.

C. kr. okrajna sodnija v Ormuži opominja tiste, ki imajo kot upniki od zapuščine 22. februarja 1873 pri Veliki nedelji umrlega gosp. dekana Peter Dainkota kaj terjati, da se

21. aprila t. l. ob 9. uri predpoludne

v pisarni c. kr. bilježnika gosp. dr. Ivana Geršaka v Ormuži, od sodnije zato oblaščenega oglase, ali pa do tiste dobe pismeno naznanijo, ako in kaj da imajo terjati, ker drugače bi od zapuščine, ako bi vsled izplačevanja utegnili priti, ne imeli nič več zahtevati, kakor, kolikor jim gre zastavna pravica. (84—1)

Ormuž, 16. marca 1874.

Trgovski pomočnik, Commis,

26 let star, ki govori slovenski, nemški ino laški, dober, spreten prodajalec specerjarskega in mešanega blaga, in se lahko izkaže z dobrimi spričali, želi stopiti v službo.

Naklonene adrese naj se pošiljajo pod naslovom A. L. D. Dilce pri Postojni. (88)

Odprtje kupčije.

Jemljeva si čast udvorljivo naznanjati p. n. občinstvu, da sva z uradnim privoljenjem pod trgovinsko sodsko protokolirano firmo:

„Pirchan & Pock“

v Mariboru, gospodska ulica, št. 110 ustanovila liquerno fabriko, in da se bodeva bavila s fabrikacijo najnavadnejših žganj do najfinejših francoskih liquerjev, kakor tudi z Jamaica-rumom, s šljivovcem in cognacom.

Zagotavljava p. n. naročnikom najhitrejšo postrežbo, ter se spoštljivo priporočava (75—3)

Pirchan & Pock.

Pred sleparstvom se svari!

Med mnogimi naznanili, posebno za ure, merijo marsikateri na to, pokrajinske prebivalce preslepariti. Naj se vsak varuje z lastnega dobička takšne ure kupitii, za katere firma prodajalca ne dá dovoljne garancije. Pri meni kupljene ure se vsak čas ali izmenjajo ali nazaj vzememo, dokaz najstrogejše solidnosti!

Neverjetno, pa resnično!

Za 1 gl. 50 kr. in 1 gl. švicarska moderna porcelan-email-ura, z lepimi seljankami koristna za vboge in bogate, z enoletno garancijo.

Za 9, 10, in 11 gl. prava angleška, srebrna cilindrična ura, s čisto talmi-verižico, z rezervnim urnim steklom vred. Taiste kronočasomerne ure, najfinejše v ognji pozlačene samo 12 gl. 50 kr.

12 in 15 gl. velja praktična, dobra in čista remontoirna ura, tako zvana cesarska ura, ki je najboljše delo, kar se more misliti; zdravnikom in p. duhovnikom itd. se te ure ne morejo dovolj priporočati, ker so očitni dokazi, da takšna trpežna ura niti za sekundo zaiti ne sme.

Za 15 in 18 gl. se dobijo moderne vojaške ure, lahke, lične, poleg tega jako elegantne in okusne, in kar je glavna reč, zelo natančno gredo in so po čudno niski ceni; k takej uri dobi vsaki imitirano srebrno urno verižico po modernem fazonu z ključem, etuijem, medaljonom in 5letnim garantilnim listom.

Samo 12 in 15 gl. srebrna cilindrična ura, s pravim zlatim obročem na skok, močnim kristalnim steklom, z verižico in medaljonom iz talmi-zlata in garantilnim listom vred.

Samo 15 ali 20 gl. prava angleška srebrna siderna ura, savonete z dvojnimi pokrovom, najfinejše gravirana, s pravo talmi-zlato verižico in garantilnim listom vred.

Samo 13 gl. prava angleška, srebrna in v ognji pozlačena kronometer-ura z verižico, medaljonom iz talmi-zlata, usnjatim etuijem in garantilnim listom.

Samo 14 gl. taista, znamenito finejša, z orijentalnim kašipotem.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontoarna ura, najmočnejšega obsega, s kristalnim steklom, kolesjem iz nikelnja v pravem, čistem talmi-zlatu: te ure imajo celo pred družimi to prednost, da se brez ključa navijajo; k takšnim uram dobi vsaki talmi-zlato verižico z medaljonom in garantilnim listom vred zastonj.

Samo 13 gl. prava angleška ura iz čistega talmi-zlata, cilindrična, nove fazone, z dvojnimi kristalnim steklom, in se tudi kolesje vidi, ko je zaprta, s talmi-zlato verižico, z medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 14 ali 17 gl. celo majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, s pravo talmi-zlato verižico okolo vrata in garantilnim listom vred.

Samo 18 in 20 gl. prava angleška najfinejša v ognji pozlačena srebrna kronometerna ura z dvojnimi pokrovom, najfinejše emailirana, s fino verižico iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša prava angleška siderna ura, na 15 rubinov, z najfinejšo verižico iz talmi-zlata, medaljonom, usnjatim etuijem in garantilnim listom vred.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontoarna ura, se brez ključa navija, s talmi-zlato verižico in medaljonom vred.

Samo 23, 25 in 27 gl. zlata ura za gospe z verižico, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontoarna ura z dvojnimi pokrovom, garantovana in patentovana.

Samo 35, 45 in 50 gl. prava angleška zlata siderna ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75 in 100 gl. fina zlata remontoarna ura s kristalnim steklom, 105 in 115 gl. z dvojnimi steklom.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer, z remontoarom, dvojnimi pokrovom in kristalnim steklom.

Razen tega vse kje drugod ali od kogar drugega razglašene ure ceneje.

Delavnica za poprave ur.

Stare ure, večkrat dragi družinski spominki, se popravljajo in ponavljajo. Cena poprav s 5letno garancijo gl. 1 1/2, gl. 3, 5 do 10 gl.

Pismena naročila

se na poštne povzetje ali pošiljatev zneska v 24 urah izvrše. Na posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in verižice na povzetje na izbirko in se za neobdržano denar nazaj pošlje.

Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim s svojimi terjatvami na visočini časa.

Vsi, ki si nove ure naročiti želé,

Vsi, ki stare ure za nove zamenjati hočejo, so prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philipp Fromm,

Uhrenfabrikant, Rothenthurmstr. 9, Wien.

Nasloy naj se dobro zapomni.

(50—5)

Marija Drenik

si jemlje čast priporočati svojo

kupčijo v Ljubljani na narodnem trgu, šte. 32

poleg nunske cerkve, ter zagotavlja nizke cene in naglo izvršitev častitih naročil.

Zaloga

pričetih in izdelanih stikarij, na kanavas, papir, sukno i. d.

Vsake vrste volnate preje. Volne za stikanje, pletenje, kvačkanje (heklanje.)

Priprave za stikanje sè svilo, šeniljo, zlatom in jagodi (perln.)

Platnenih trakov, krilnih robeev, gumb, škarji i. t. d.

Svile v kitičah in navitkih, potem niti (cvirn) kinežki in mašinski, v razno-
vrstnih barvah in plemenih.

Na povoljno zbiranje so jeklene, košene in lesene budalke in igle za šivanje,
pletenje, vezanje i. t. d.

Razno usnjasto blago, žepnice i. d.

Leseni izdelki, umetno zrezani ali leskani, pr. držala za obleko, ključi, ročne prti,
knjige; oklepi za podobe i. t. d. (66-4)

Galanterijsko blago, bizoterije, po najnovejšem okusu, in igrače.

Odprijetje kupčije.

Podpisani si jemlje čast naznanjati p. n. občinstvu, da je kupil

A. Popović-evo

modno in manufakturno prodajalnico

in da bode kupčijo pod firmo

L. WALLENKO

nespremenjeno nadaljeval.

Ker sem se od nakupovanja vrnil, priporočam p. n. občinstvu svojo najboljšo
asortirano zalogo domačega in inostranskega blaga za obleko za zdanji letni
čas ter zagotavljam najreelnejše postrežbe in najnižjih cen. Spoštovanjem

L. Wallenko,

Ljubljana, glavni trg šte. 7.

(73-3)

NB. V komisijo prevzeto blago se z veliko izgubo poprodaja.

Angleški gospodarski stroji in orodja.

Mlatilnice, bodi si z rokami, s konji ali z vodó, prevejavnice
za žito, ki očistijo vsakovrstno zrnje popolnoma vse lulike; sejavnice,
kosilnice za strni in travo; malnice za čedenje, za debelo mlenje in
mečkanje, kakor tudi za trenje barv; rezalnice za repo in klajo;
robkalnice za koruzo; ameriške žage za drva, les in prekle (latve),
z vlačilom ali na vodo; motike, grablje, orala, brane, priprave za
dreniranje in vsakovrstna gospodarska orodja.

Naročila na večje, v naših tovarnah napravljene stroje, katerih
je vsikdar dobiti, kakor:

parovoze, paromlatilnice, paromalnice, žage, sesaljke

itd. se urno izvršujejo in po naših mašinstih najceneje postavljajo.

Zaloga strojev iz tovarne

J. S. Molině-ja,

(72-3)

v Mariboru, (graškem predmestju šte. 91).

C. k. izključljivo privilegirana

cinkova streha.

Udano podpisani si čestita vsem stavbnim mojstrom, gospodom, cerkvenim pred-
stojnikom itd. naznanjati, da napravi na celo nov način cinkove strehe brez naj-
manjšega „lotanja“ in da je dobil na ta sistem 26. novembra p. l. izključljivi privilegij.
Po tem mojem sistemu je bilo že v teku 6 let več predmetov v tukajšnji smodnišnici in
tudi privatnih hišah pokritih. To novo aprobirano krivalo drži tako dobro, da dotični
predmeti do danes niso potrebovali nobenega popravljanja, med tem ko se more kritjem
po drugih sistemih nasprotno dokazati. Tudi 5 zvonikov sem po tem sistemu pokrtil. Pri-
poročam se p. n. občinstvu tudi za vsa stavbna, galanterijska in kleparska dela, ko tudi
za kuhinjsko orodje, angleška stranišča itd. Vse drugo, kar ne bi utegnili biti v zalogi,
se hitro in najbolje napravi, ako se reč razloži ali risanja dopošljejo.

Na blagovljna povpraševanja pové vse natančneje

Alois Stadler,

kleparski mojster in posestnik c. k. privilegija
v Kamniku na Kranjskem.

(4-3)

Izdatelj in za urednišvo odgovoren: Ivan Semen.

Akcije banke „SLOVENIJE“,

katere prodaja direkcija po 80 gold. se
dobé po 50 gold.

Ako se jih vzeme več, se daje tudi
posebna provizija. Več o tem pové iz
prijaznosti (85-1)

Administracija „Slov. Naroda“.

Došla naročila na gospoda

dr. J. G. Poppa,

c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji,
mesto, Bognergasse št. 2.

Vaše blagorodje! Prosim najuljudneje, da
mi pošljete še dvanajst sklenic Vaše izvrstne
anatherinove ustne vode. Znesek je priložen.

Spoštovanjem

baronovka v. Maltzahn, v. Almásy,
v Vollrathsrube, Mecklenburg-Schwerin.

Čestiti gospod kolega! Po srečnem po-
skusu z Vašo anatherinovo ustno vodo
bi sedaj tudi še z Vašim mi tako topla
priporočanim zobnim plombom poskusil. Pro-
sim, pošljite mi prijazno vendar en etui z vsem
pripadajočim in povodom, kako se rabi. Zne-
sek hótite po poštnem povzetju sprejeti.

Vašemu blagorodju se kot kolega celo
udano priporoča

vojev. brunsviški telesni zdravnik, dvorni

světnik in prof.

dr. F. Hartig,

vitez itd. itd. v Eigenmarktu

Vaše blagorodje! Pridjano sledi 5 gold.
Blagovolite zato mi poslati po prvi pošti dve
sklenici Vaše izvrstne anatherinove ustne
vode in zobnega plomba za samoplombi-
ranje otljih zobov z navodom, kako se rabi.

Spoštovanjem

Aleksander baron Wassilko,
v Berhomethu v Bukovini.

Zaloga: (21-2)

v Ljubljani pri Petričič in Pirker-ji
— Jos. Karinger-ji — A. Krisper-ji —
Eduard Mahr-u — Fer. Melh. Schmitt-u
— E. Birschitz-u, lekarji; — v Kranji
pri L. Krisper-ji — Seb. Schaunig-u,
lekarji; — v Pliberg-u pri Herbst-u, le-
karji; — v Varaždinu pri Halter-ji, lekarji;
— v Rudolfovem pri Dr. Rizzoli-ji, lekarji;
— Josef Bergman-u; — v Krškem pri Fed.
Bömches-u, lek.; — v Kamniku pri Jahn-u,
lekarji; v Gorici pri Pontoni-ji, lekarji
— J. Keller-ji; — v Wartenberg-u pri F.
Gadler-ji; — v Vipavi pri Anton. Depe-
ris-u, lek.; — Postojni pri Kupferschmidt-u
lekarji; — v Škofljoki pri C. Fabiani-ji, le-
karji; — v Kočevju pri J. Braun-e-tu, lekarji;
— v Idriji, c. k. rudarska lekarnica; — v Litiji
pri K. Mühlwenzel-ji, lekarji; — v Ra-
doljci pri Zalokar-jevi vdovi.

Na volilce!

Ko ste Vašej dolžnosti proti domovini zadostili,
pride druga nič manj važna na Vas, namreč dolž-
nost, Vaš stan, Vaše finance izboljšati. — Vsak raz-
umen vé, da se to nikdar brez napanjanja sredstev
ne more zgoditi; torej bode veselo za vse, ako jim
odprem pot, po katerem dosežejo cilj brez raz-
ločka stališča za majhen denar.

Kakor pelje več potov v Rim, tako so tudi
razne prilike k sreči, vendar nij nobene, katera bi po
državnej garanciji

vsakega zagotovila, da dobljeno tudi dobi, kakor ta,
na katero bi jaz s tem pozornost braleev obrnil.

Od naše finančne deputacije izdane originalne
deležne srečke, katere po mojem na hrbtu podpisa-
nem giriranju imetnikom udeleževanje vseh dobitnih
srečkanj do 19. maja 1874 garantirajo in s ka-
terimi se morejo dobitki ev. 120.000 tolarjev, ali
80.000 tol., in 40.000 tol., 30.000 tol.,
20.000 tol., 16.000 tol., 12.000 tol., 10.000
tol., 8000 tol., 6000 tol., 4800 tol., 4000
tol., 3200 tol., 2400 tol., 2000 tol., 1600
tol., 1200 tol., 800 tol. itd. itd. dobiti, dobé se
pri meni, koncesijoniranem prejemniku, za samo
„pet tolarjev“ ali 8³/₄ goldinarjev proti poslanju
ali povzetju zneska.

Ker sem precejšnje število originalnih srečk
prevzel, sem v stanu, vsem zahtevanjem ugoditi in
tudi poznejša naročila efektivirati; vendar je v in-
teresu vsacega, da želeče deležne srečke kmalu na-
roči, ker je vsak tretji teden srečkanje, katero bi
počasnim komitentom se zgubilo.

Isaac Weinberg,

v Hamburgu,
Hohe Bleichen 41.

(26-5)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“